

Posudek oponenta bakalářské práce

Jméno bakalanta: **Martin Mareš**

Obor studia: český jazyk se zaměřením na vzdělávání

Název bakalářské práce: **Literární tvorba v době Velké války a po ní**

Jméno posuzovatele: PhDr. Mgr. David Franta, Ph.D. (KČJ FPE ZČU v Plzni)

Bakalářská práce kolegy Mareše se podle názvu má zaměřovat na literaturu, jež tematizuje 1. světovou válku. Zda byl cíl naplněn, si nejsem jistý.

Práce je členěna do čtyř různě dlouhých a (ne)kvalitních částí. První z nich vykládá širší historické souvislosti Velké války se zvláštním zřetelem k českému prostoru. Bakalant uvádí jako hlavní zdroj svých informací monografii Marcely Efmertové: *České země v letech 1848–1918*, Praha: Libri, 1998, ale očekával bych monografii vojenského historika Ivana Šedivého: *Češi, české země a Velká válka 1914–1918*, Praha: NLN, 2001.

Při výkladu literárněhistorických souvislostí mi chybějí současné práce, které se akcentují prvoválečnou literární tvorbu, např. Vladimír Papoušek a kol.: *Dějiny nové moderny. Česká literatura v letech 1905–1923*, Praha: Academia, 2010 (kpt. 1914–1923). Ve výkladu je několik nepřesností: přispěvatelé do almanachu *Ruch si ruchovci neříkali*, takto byli nazýváni až později při klasifikaci, od níž se dnes upouští, pojem ruchovec nám neříká nic o poetice jejich díla; chybí mi zde zmínka o parnasismu (model parnasismu v české literatuře v monografiích Aleše Hamana a Dalibora Turečka) či neoromantismu (viz Jaroslava Janáčková). Úsměvná je autorova formulace *některý ze spisů Petra Bezruče* (s. 14) – vydal jen dvě básnické sbírky, a sice *Slezské písně* a *Stužkonosku modrou*.

Třetí část obsahuje životopisné medailonky autorů tříděných do tří spekulativních a neprostopných „přihrádek“ jako *buřičtí autoři*, *autoři bojující s existenční krizí*, *legionářští autoři*. Tuto spekulaci by rozbila podrobná analýza vybraných konkrétních děl – autor jmenuje románovou epopej *Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války* od Jaroslava Haška a soubory povídek *Večery na slavníku* od Jaromíra Johna a *Železný vlk* od Františka Langera. Interpretace těchto děl jsou velmi plytké (s. 37–48), ačkoliv ty by měly být autorovým vlastním přínosem. Např. Haškov román je považován za román dadaistický (Jiří Holý), kubistický (Milan Jankovič), autorovi by mohla při vlastní interpretaci pomoci i studie Sylvie Richterové: *Jasnozřivý génius a jeho slepý prorok*. Haškov dobrý voják Švejk, in: *Slova a ticho*, Praha: Československý spisovatel, s. 126–141 nebo monografie ruského bohemisty Sergeje Nikolského, jež vyšla u nás v překladu Dagmar Blümlové. Interpretace děl zůstávají pouze seminárními rozbory.

O čtvrté části rádobydidaktické nemá cenu cokoliv psát, to jsou nicneříkající dvě stránky jen tak *pro forma*.

Výhrady mám ke způsobu citování, protože nestačí jen ocitovat knihu, ale je třeba být dostatečně svědomitý a ocitovat i konkrétní stránky; v harvardské vnitrotextové citace nelze uvést *VHÚ, 2018* ani *VHÚ, 2022*, nýbrž *Láník, 2018* a *Matějček, 2022*; u akademického *Lexikonu české literatury* je třeba uvést díl, citace *Forst a kol., 1985* je zavádějící, protože tento lexikon vycházel až do roku 2008.

V práci se bakalant nevyvaroval těchto pravopisných a gramatických chyb: psaní velkých vs. malých písmen (s. 8, 14: Prusko-rakouská válka > prusko-rakouská válka; s. 10: *Ruská armáda* > *ruská armáda*; *Bachovský absolutismus* > *bachovský* / *Bachův absolutismus*), psaní stránek: *str.* > *s.*, chyby v interpunkci (s. 13: *zajatci, kteří pracovali jako rozvědka a pokud byli dopadeni* > *zajatci, kteří pracovali jako rozvědka, a pokud byli dopadeni*); místo *existencionální* (s. 6) je vhodnější užívat *existenciální*, protože se týká otázek existenčních, existence; názvy děl je pro přehlednost vhodné psát standardně kurzivou; latinské [kum] se píše *cum*, nikoliv *cumm* (s. 39); nevím, co má značit zkratka *c. a k².*, jde snad pouze o překlep (?).

Nezdá se, že by bakalant pronikl do hloubi práce literárního historika, literárního teoretika ani pedagoga. Kvůli výše jmenovaným nedostatkům hodnotím práci na klasifikační škále ještě jakou „dobrou“. Ať si pan kolega Mareš připraví na obhajobu své bakalářské práce tři konkrétní výňatky z oněch analyzovaných děl a ukáže na nich typické rysy poetik oněch tří skupin spisovatelů.

Klatovy, 27. dubna 2023

Souhlas s originálem
Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta pedagogická
katedra českého jazyka a literatury
Jelínková

.....
PhDr. Mgr. David Franta, Ph.D.

Posudek oponenta bakalářské práce

Jméno bakalanta: **Martin Mareš**

Obor studia: český jazyk se zaměřením na vzdělávání

Název bakalářské práce: **Literární tvorba v době Velké války a po ní**

Jméno posuzovatele: PhDr. Mgr. David Franta, Ph.D. (KČJ FPE ZČU v Plzni)

Bakalářská práce kolegy Mareše se podle názvu má zaměřovat na literaturu, jež tematizuje 1. světovou válku. Zda byl cíl naplněn, si nejsem jistý.

Práce je členěna do čtyř různě dlouhých a (ne)kvalitních částí. První z nich vykládá širší historické souvislosti Velké války se zvláštním zřetelem k českému prostoru. Bakalant uvádí jako hlavní zdroj svých informací monografii Marcely Efmertové: *České země v letech 1848–1918*, Praha: Libri, 1998, ale očekával bych monografii vojenského historika Ivana Šedivého: *Češi, české země a Velká válka 1914–1918*, Praha: NLN, 2001.

Při výkladu literárněhistorických souvislostí mi chybějí současné práce, které se akcentují prvoválečnou literární tvorbu, např. Vladimír Papoušek a kol.: *Dějiny nové moderny. Česká literatura v letech 1905–1923*, Praha: Academia, 2010 (kpt. 1914–1923). Ve výkladu je několik nepřesností: přispěvatelé do almanachu *Ruch si ruchovci neříkali*, takto byli nazýváni až později při klasifikaci, od níž se dnes upouští, pojem ruchovec nám neříká nic o poetice jejich díla; chybí mi zde zmínka o parnasismu (model parnasismu v české literatuře v monografiích Aleše Hamana a Dalibora Turečka) či neoromantismu (viz Jaroslava Janáčková). Úsměvná je autorova formulace *některý ze spisů Petra Bezruče* (s. 14) – vydal jen dvě básnické sbírky, a sice *Slezské písně* a *Stužkonosku modrou*.

Třetí část obsahuje životopisné medailonky autorů tříděných do tří spekulativních a neprostopných „přihrádek“ jako *buřičtí autoři*, *autoři bojující s existenční krizí*, *legionářští autoři*. Tuto spekulaci by rozbila podrobná analýza vybraných konkrétních děl – autor jmenuje románovou epopej *Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války* od Jaroslava Haška a soubory povídek *Večery na slavníku* od Jaromíra Johna a *Železný vlk* od Františka Langera. Interpretace těchto děl jsou velmi plytké (s. 37–48), ačkoliv ty by měly být autorovým vlastním přínosem. Např. Haškov román je považován za román dadaistický (Jiří Holý), kubistický (Milan Jankovič), autorovi by mohla při vlastní interpretaci pomoci i studie Sylvie Richterové: *Jasnozřivý génius a jeho slepý prorok*. Haškov dobrý voják Švejk, in: *Slova a ticho*, Praha: Československý spisovatel, s. 126–141 nebo monografie ruského bohemisty Sergeje Nikolského, jež vyšla u nás v překladu Dagmar Blümlové. Interpretace děl zůstávají pouze seminárními rozbory.

O čtvrté části rádobydidaktické nemá cenu cokoliv psát, to jsou nicneříkající dvě stránky jen tak *pro forma*.

Výhrady mám ke způsobu citování, protože nestačí jen ocitovat knihu, ale je třeba být dostatečně svědomitý a ocitovat i konkrétní stránky; v harvardské vnitrotextové citace nelze uvést *VHÚ, 2018* ani *VHÚ, 2022*, nýbrž *Láník, 2018* a *Matějček, 2022*; u akademického *Lexikonu české literatury* je třeba uvést díl, citace *Forst a kol., 1985* je zavádějící, protože tento lexikon vycházel až do roku 2008.

V práci se bakalant nevyvaroval těchto pravopisných a gramatických chyb: psaní velkých vs. malých písmen (s. 8, 14: Prusko-rakouská válka > prusko-rakouská válka; s. 10: *Ruská armáda* > *ruská armáda*; *Bachovský absolutismus* > *bachovský* / *Bachův absolutismus*), psaní stránek: *str.* > *s.*, chyby v interpunkci (s. 13: *zajatci, kteří pracovali jako rozvědka a pokud byli dopadeni* > *zajatci, kteří pracovali jako rozvědka, a pokud byli dopadeni*); místo *existencionální* (s. 6) je vhodnější užívat *existenciální*, protože se týká otázek existenčních, existence; názvy děl je pro přehlednost vhodné psát standardně kurzivou; latinské [kum] se píše *cum*, nikoliv *cumm* (s. 39); nevím, co má značit zkratka *c. a k².*, jde snad pouze o překlep (?).

Nezdá se, že by bakalant pronikl do hloubi práce literárního historika, literárního teoretika ani pedagoga. Kvůli výše jmenovaným nedostatkům hodnotím práci na klasifikační škále ještě jakou „dobrou“. Ať si pan kolega Mareš připraví na obhajobu své bakalářské práce tři konkrétní výňatky z oněch analyzovaných děl a ukáže na nich typické rysy poetik oněch tří skupin spisovatelů.

Klatovy, 27. dubna 2023

Souhlas s originálem
Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta pedagogická
katedra českého jazyka a literatury
Jelínková

.....
PhDr. Mgr. David Franta, Ph.D.